

**საქართველოს განათლებისა და კულტურის მინისტრის
გარემოს დაცვითი ნებართვისა და სახელმწიფო
მკოლობის მისამართის დაპარტამენტი**

საქართველო, 380062 თბილისი, ფალადუბის ქ. 87, ტელ: 25-17-20; ფაქს: 25-17-21

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის

დასკვნა პროექტზე

№ 97

“— 12 —” 11 2003 წ.

I. სამიზნო მონაცემები

1. პროექტის დასახელება – საავტომობილო გზა: მცხეთა-ყაზბეგი-ლარის კმ. 47 საჩიდე გადასახვლელი მდ. სონდისხევზე
2. საქმიანობის გატეგორია – პირველი
3. პროექტის სტადია – გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში
4. პროექტი შედგენილია – საქართველოს საავტომობილო გზების სახელმწიფო დეპარტამენტი, “ეკოლოგიური უსაფრთხოების საზოგადოება”
5. ობიექტის აღვიდუძღვარება – დუშეთის რ-ნი სოფ. ჭართალთან საავტომობილო გზა მცხეთა-ყაზბეგი-ლარის 47-ე კმ.
6. დამკვეთი – საქართველოს საავტომობილო გზების სახელმწიფო დეპარტამენტი
7. პროექტი წარმოდგენილია – საქართველოს საავტომობილო გზების სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ
8. საპროექტო მასალები მიღებულია 17.09. 2003 წ.

საქართველოს სააკტომობილო გზების სახელმწიფო დეპარტამენტის მიერ გარემოსდაცვითი ნებართვის მიღების მიზნით სახელმწიფო ეკოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი პროექტის „სააკტომობილო გზა: მცხეთა-ყაზბეგი-ლარსი 47 კმ-ზე სახიდე გადასასვლელი მდ. სონდისხევზე“ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიში შედგენილია თვით დეპარტამენტის მიერ „ეკოლოგიური უსაფრთხოების საზოგადოების“ კონსულტაციით. ანგარიში შედგება ერთი ტომისაგან 76 გაერდზე, დანართებისაგან 24 გაერდზე (ნახაზები, ცხრილები, კომპიუტერული გათვლის შედეგები).

სახიდე გადასასვლელის დაპრიუქტებისას შემუშავებული იყო ოთხი ვარიანტი, რომელთაგანაც საქართველოს სააკტომობილო გზების სახელმწიფო დეპარტამენტის ტექნიკური სამჭირო გადაწყვეტილებით უპირატესობა მიენიჭა პირველ ვარიანტს. აღნიშნული ვარიანტი დაპრიუქტებულია სქემით 2X27,0 მთლიანი სივრცით 61,35 მ A-11 და HK-80 დროებითი დატვირთვისათვის. სავალი ნაწილის განივიჟულის აქტე დალმხნივი 4%-იანი ქანობი. ხიდის პირველი ბურჯი ხვდება მეწყერსაშიშ ზონაში და ამიტომ პროექტის მიხედვით გათვალისწინებულია სპეციალური მეწყერსაწინააღმდევები ღონისძიებების განხორციელება. აღნიშნული ღონისძიებები მოიცავს სასუქსოებს, როგორიციცაა ფერდობის ჩამოჭრა და ბერმების მოწყობა, ფერდობის ძირი სივრცის წყლის ასარინებელი ტრანშის მოწყობა, ბერმებზე ხეების დარგვა, ბალახეულის დათეხვა და სხვა.

ზემოაღნიშნული სახიდე გადასასვლელის შენებლობის პროცესში, იმისთვის, რომ არ შეიძლება მოძრაობა სააკტომობილო ტრასაზე, პროექტის მიხედვით გათვალისწინებულია დროებითი ხიდის მოწყობა, რომელიც ძირითადი ხიდის ექსპლუატაციაში შესევლის შემდეგ დაიმუშავა. მიზი დაშრეა გათვალისწინებულია სამ ეტაპად.

ხიდების მშენებლობის პროცესში სონდისევის იქთიოფაუნაზე მიყენებული ზარალის ანაზღაურების მიზნით გზა-ს ანგარიშში მოცემულია იქთიოფაუნაზე მოსალოდნელი ნეგატიური ზემოქმედების შეფასება და ზარალის გაანგარიშება.

გარემოზე მოსალოდნელი ზემოქმედების შეფასების მიზნით წარმოდგენილ დოკუმენტაციაში მოცემული და განხილულია:

- ზემოქმედების წარმოქმნის ფაქტორები და აღბაობა;
- ემისიის წყაროები და მათი ტერიტორიული განაწილება;
- მავნე ნივთიერებების სახეობები და ემისიის მოცემულობები;
- ნარჩენების წარმოქმნის პირობები, მათი დახასიათება და განთავსების შესაძლებლობები;
- გარემოზე და სოციალური ფაქტორებზე ზემოქმედების შესამცირებელი ღონისძიებები;
- ძირითადი დასკანები და რეკომენდაციები.

სახელმწიფო კოლეგიური ექსპერტიზის პროცესში წარმოდგენილი დოკუმენტაციის განხილვის და შეფასების შედეგად დამოუკიდებელ ექსპერტთა

მიერ ჩამოყალიბებული შენიშვნებით, ასახული კრიტიკი საექსპრტო დასკვნაში, საფუძვლად უდინეს წინაშემარტ დასკვნის III და IV თავებს.

III. პიროვნები

1. შედგენილი და დამტკიცებული იქნას მდ. სონდისხევის მარჯვენა ნაპირზე №1 ბურჯოთან არსებული მწყერსაძიშვილი მდგრადი მეცნიერების მონიტორინგის გეგმა, მის შესრულებაზე პასუხისმგებელი იურიდიული და/ან ფიზიკური პირის მითითებით. აღნიშნული გეგმა შეთანხმდეს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მცხოვარისა-მთანერის რეგისტრაციულ სამმართველოსთან. შეთანხმული გეგმის ერთი კუთხით მცხოვარი წარმოდგენილი იქნას საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში;
2. პროექტით გათვალისწინებული სამუშაოების მიმდინარეობისა და გარემოსხდაცვითი ნებართვის პირობების შესახებ, ყოველი წლის დეკამეტრის ოვერში. წარდგმილ იქნას შესაბამისი ანგარიში გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მცხოვარისა-მთანერის რეგისტრაციულ სამმართველოში.

საქართველოს საკულტო მინისტრის დეპარტამენტის მიერ გარემოსდაცვითი ნებართვის მიღების მიზნით სახელმწიფო პოლოგიურ ექსპერტიზაზე წარმოდგენილი „საავტომობილო გზა: მცხეთა-ყაზბეგი-ლარის 47 კმ-ზე სახიდე გადასახვლელი მდ. სონდისხევზე“ გარემოზე ზემოქმედების შეფასების ანგარიშის მიხედვით სამშენებლო სამუშაოების განხორციელება შესაძლებელია.

სახიდე გადასახვლელის მშენებლობის დაწყებამდე გათვალისწინებული იქნას წინამდებარე დახვენის III თავში მოყვანილი I შენიშვნა.

სახიდე გადასახვლელის ექსპლუატაციაში გაშვების მნადყოფნასთან დაკავშირებით შექმნილი მიმღები კომისიის შემადგენლიბაში გათვალისწინებული იქნას საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს წარმომადგენლის მინაწილებობა.

სახელმწიფო მოღვაწეობის ექსპერტიზის დასტანის მოქმედება განისაზღვრება ათი წლის ვადით, მიხო გაცემის თარიღიდან.

ობიექტი გარემოსდაცვით სახელმწიფო ინსპექტორების ექვემდებარება წელიწადში ერთხელ, გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მცხოვართიანების რეგისტრაციით სამშაროფელის მხრიდან.

ესტრატ:	1. ვ. ჯაფარი	(გვ. ბ. ა. ვ. ვ.)
	2. თ. ავალიაძე	(გვ. ტ. ა. ვ. ა.)
	3. გ. გულაძე	(გვ. გ. გ. ვ. ა.)
	4. ა. არაძე	(გვ. ა. ა. ვ. ა.)
	5. თ. სულიერი	(გვ. თ. ს. ს. უ. რ.)
	6. თ. თელიშვილი	(გვ. თ. თ. ს. ე. ლ. ი. ლ.)
	7. გ. გულაძე	(გვ. გ. გ. ვ. ა.)
	8. გ. გულაძე	(გვ. გ. გ. ვ. ა.)
	9. გ. გულაძე	(გვ. გ. გ. ვ. ა.)
	10. გ. გულაძე	(გვ. გ. გ. ვ. ა.)

ბ. ს.

გარემოსდაცვით ნებართვისა და
სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის
დამარტინიზის უფროსი (მიმღები):

სახელმწიფო ეკოლოგიური ექსპერტიზის
სამშაროფელის უფროსი (მიმღები): 6. გ.

საქართველოს გარემოსა და
გუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტრო

გარემოსდაცვითი ხებართვა № 0 1 1 2

კოდი **M D 1**

“8” თებერვალი 2003

1. ნებართვის მიმღები სუბიექტი	საქართველოს სახელმწიფო ფინანსების მინისტრი	საკუთრებულო სახელმწიფო ფინანსების მინისტრი	გზების გადასასვლელის მინისტრი
2. საქმიანობის მიზანი	მდ. სონჯის კუვეტე	სახილი	გადასასვლელის მინისტრი
3. განსახორციელებელი საქმიანობის აღვილდებარება	ფუშეთის რ-60 - სოფ. ჭაბითისათ, საქართველოს საკუთრებულო საკუთრებულო სახელმწიფო ფინანსების მინისტრი საკუთრებულო სახელმწიფო ფინანსების მინისტრი საკუთრებულო სახელმწიფო ფინანსების მინისტრი	სახელმწიფო სახელმწიფო ფინანსების მინისტრი სახელმწიფო სახელმწიფო ფინანსების მინისტრი სახელმწიფო სახელმწიფო ფინანსების მინისტრი სახელმწიფო სახელმწიფო ფინანსების მინისტრი	გზების გადასასვლელის მინისტრი
4. დოკუმენტაციის მომამზადებელი ორგანიზაცია	“ეკონოგრული”	უსაფლოსოების	საზოგადოება”
5. ნებართვის მისაღებად წარმოდგენილი დოკუმენტაცია	განერმაზე	ზემოქმედების აზღაური	შეფასების აზღაური
6. ნებართვის გაცემის საფუძველი	სახელმწიფო ფასკონი № 97	ეკონოგრული	უსკრიტიზის 12. 11. 03
7. ნებართვის მოქმედების ვადა			
8. ნებართვის პირობები	ნებართვა მუნიციპალიტეტის რაიონის / გარემოს დაცვის მინისტრი /	მოქმედების შესრულების მუნიციპალიტეტის მინისტრი /	დანაბაში მუნიციპალიტეტის მინისტრი / მინისტრი (გარემოს დაცვის მინისტრი / გარემოს დაცვის მინისტრი)

გარემოსდაცვითი ნებართვა გაცემულია:

საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის
სამინისტროს მინისტრის მიერ

სახელმწიფო ეკონოგრული ექსპერტიზის დასკვნაზე
ასუხისმგებელი პირის ხელმოწერა
(გვარი, სახელი, თანამდებობა)

გარემოსდაცვითი ნებართვის გაცემაზე
ასუხისმგებელი პირის ხელმოწერა
(გვარი, სახელი, თანამდებობა)

გ. ურთიერთობის
დეპარტამენტის
უფლის

6. ჩემბარე
2003 წ 03 ი 000

ბ. ა.

საქართველოს საავტომობილო გზების სახელმწიფო
დეპარტამენტის მიერ წარმოდგენილ „საავტომობილო გზა:
მცხეთა-ყაზბეგი-ლარის 47 კმ-ზე სახიდე გადასასვლელი მდ.
სონდისხევზე“ პროექტზე გაცემული გარემოსდაცვითი ნებართვის
პირობები

1. შედგენილი და დამტკიცებული იქნას მს. სონდისხევის მარჯვენა ნაპირზე №1 ბურჯთან ასეუბეჭდი მესტერხაშიში მდგრადირეობის შეფასების მონიტორინგის გვერდის მიერ მარჯვენა მასუხისმგრევი უზრუნველი და/ან ფიზიკური პირის მითითებით. აღნიშნული გვერდი შეთანხმდეს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მცხეთა-მთიანეთის რეგიონისურ სამმართველოსთან. შეთანხმებული გვერდი ერთი გვზემდლარი წარმოდგენილი იქნას საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროში;
2. პროექტით გათვალისწინებული სამუშაოების მიმდინარეობისა და გარემოსდაცვითი ნებართვის პირობების შესრულების შესახებ, კოველი წლის დექემბრის თვეში. წარდგენილ იქნას მესაბამისი ანგარიში გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მცხეთა-მთიანეთის რეგიონისალურ სამმართველოში.
3. სახიდე გადასასვლელის მშენებლობის დაწყებამდე კათვალისწინებული იქნას გარემოსდაცვითი ნებართვის 1 პირის მოთხოვნა.
4. სახიდე გადასასვლელის ექსპლუატაციამდე გამკების მზადყოფნასთან დაკავშირებით შექმნილი ძირდები კომისიის შემადგენლობაში გათვალისწინებული იქნას საქართველოს გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის სამინისტროს წარმომადგენლის მონაცემები.
5. ობიექტი გარემოსდაცვით სახელმწიფო ინსპექტორებას მქემდებარება წელიწადში ერთხელ, გარემოსა და ბუნებრივი რესურსების დაცვის მცხეთა-მთიანეთის რეგიონისურ სამმართველოს მხრიდან.